

Groote, die begeleid door verscheidene hoogwaardigheidsbekleeders Herrenhausen's gast was. En evenals overal anecdoten van dezen origineelen, nog weinig met de Westersche beschaving vertrouwd zijnden monarch verteld worden, draagt ook Herrenhausen bij aan den moppentrommel, welke sedert twee eeuwen ijverig verzamelen al bijzonder rijk gevuld is met glossen over „Vadertje”. Toen het hoog gezelschap vereenigd was, luisterend naar zachte kamermuziek en van uit de naastbijgelegen zaal de slepende tonen van een wals de hoofsch jonkers en freules ten dans lokten, moet Peter, die danig schik had in de blozende Herrenhausensche Edelfräulein, herhaaldelijk zijn verwondering luide gelucht hebben over de hem onbekende baleinen der corsetten van de stijfingeregen danseuses in den komischen uitroep: „Die Hännoverschen Damen haben verdammt harte Knochen”, een oordeel, dat menige coquetteerende hertogin blozend moest aanhooren.

Maar al bleef de geest niet steeds gespannen, toch handelde de Czaar wel degelijk staatsbesognes af, want het bezoek gold ook Leibniz, die door hem, na het Torgausche onderhoud van 1711, tot geheimraad benoemd was op een jaarlijksche toelage van 1000 roebel. Hier werden de plannen voorbereid van de stichting der Petersburgsche universiteit, waarvan Leibniz de opening niet meer beleven mocht... hier zegde de Czaar aller Russen den grooten geleerde zijn veelzeggenden steun toe voor zijn lievelingsstudie der etymologie, waarvoor de bouwstoffen door jezüeten-zendingen verzameld zelfs uit het verre China werden bezorgd door de keizerlijke koeriers aan het huis in de Schmiedestraat. Het resultaat van deze veelomvattende studie werd het in 1717 te Hamburg uitgegeven werk der „Collectianae Etymologica”. Zoo was er in het begin der 18e eeuw een druk hofleven en koning George stak zoodra het landsbelang het maar even toeliet naar het vasteland over.

Had hij eerst te strijden tegen de aanhan-

gers van Jacobus II, die in Schotland een landing beproefden, later onder den vreedelievenden minister Walpole kon hij langer tijd buiten Engeland vertoeven. Zoo zien we hem dan ook in 1727 weer op weg naar zijn geliefd Hannover, toen de dood hem overviel en hij — zeven maanden na zijn verbannen gemalin Sophie Dorothea — overleed.

In den nacht van 8 op 9 September droegen 16 officieren onder het luiden van alle klokken de baar naar den grafkelder in de Hannoveraansche slotkerk. Zoo stierf Englands eerste koning uit het vorstenhuis van Hendrik de Leeuw niet op den nieuwen vaderlandschen grond, maar op reis naar zijn geliefd Herrenhausen's park, waar hij de gelukkigste dagen van zijn leven doorbracht.

Zijn zoon en opvolger George II toonde eveneens een warm hart te bezitten voor zijn vaderstad, waarvan in 1747 onder leiding van burgemeester Christiaan Ulrich Gruppen de wallen gedeeltelijk werden geslecht.

De stad, die nu voortvegeteerde in de schaduw van een hof, dat er alleen ter verpoozing kwam toeven, verloor veel van de eens met zooveel burgermoed verkregen rechten. Achtereenvolgens werden de eigen „soldateska”, de munt en het stedelijk recht van accijns opgeheven. Ja het dierbaarste kleinood der stedelijke wetgeving kwam in het gedrang, toen keurvorst Georg Ludwig den 23 December 1699 den geheelen raad met de gezworenen afzette. Maar tegenover deze willekeurige handelingen stond het voordeel, dat de vestiging van militairen en burgerlijke ambtenaren steeds dringender een stadsuitleg eischten, die aangevangen door Gruppen met de bebouwing van de tegenwoordige Agidieënstad, na den zevenjarigen oorlog voltooid werd door de slechting der wallen, waarna de residentie zich onder de koninklijke leiding zou ontwikkelen tot de weeldestad van heden, de in tuinen en parken liggende „Groszstadt im Grünen”.

Evenals geheel Duitschland bleef ook het vroegere keurvorstendom niet gespaard voor de rampen van den beruchten zevenjarigen